

Aan de gemeenteraad

RAADSVOORSTEL

Formaliseren Jumelage Clervaux (LUXEMBURG)

KORTE SAMENVATTING

Dit raadsvoorstel ziet op het formaliseren van de jumelage met de gemeente Clervaux. Het formaliseren geschiedt door middel van een jumelage overeenkomst, volgend op de in 2017 gesloten intentie-overeenkomst. De gemeente Clervaux is vanwege de verbindende onderwerpen, thema's en uniciteit een geschikte jumelagepartner. Een jumelage overeenkomst is niet wettelijk bindend en meer bedoeld voor het opzetten van een vertrouwelijke relatie en partnerschap op langere termijn, een overeenkomst tot vriendschappelijke betrekkingen tussen twee gemeenten. Het is gebruikelijk dat het aangaan van een jumelage door de gemeenteraad wordt onderschreven hoewel dat wettelijk niet verplicht is..

TOELICHTING

AANLEIDING

Op 29 september 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met de "Startnotitie Jumelage". De startnotitie kwam - kort samengevat - neer op een verkenning naar de meest optimale en toekomstbestendige jumelage. De hierboven genoemde verkenningstocht heeft geleid tot de goedkeuring van de gemeenteraad op 20 februari 2018 voor het aangaan van een intentie-overeenkomst met Clervaux. In dat kader voorziet de meerjarenbegroting sindsdien structureel in een budget van € 10.000,- per jaar voor jumelage-activiteiten.

De formalisering van de jumelage stond gepland voor de zomer van 2020 maar is vanwege COVID-19 en ook de wisseling van burgemeesters tussen 2021 en 2023 tot nu toe niet vormgegeven. Dat wil niet zeggen dat de samenwerking en contacten stil hebben gelegen. In de tussentijd is de samenwerking verder uitgebouwd en verdiept, over en weer zijn bestuurlijke contacten/bezoeken georganiseerd en hebben - waar mogelijk - uitwisselingen plaatsgevonden. Zo heeft in september 2019 de beroemde Shermantank van Clervaux tentoon gestaan in onze gemeente ter gelegenheid van 75 jaar bevrijding Eijsden-Margraten en heeft de gemeente Eijsden-Margraten de gemeente Clervaux in 2021 ondersteund bij het behalen van het cittaslow keurmerk.

Bestuurders en ambtelijke zijn er meerdere ontmoetingen geweest om elkaar beter te leren kennen. Veel onderwerpen zijn over en weer herkenbaar. Op deze onderwerpen kunnen wij elkaar mogelijk versterken, kunnen wij van elkaar leren en ook uitdagen.

Deze onderwerpen worden ook verankerd in een jumelageprogramma. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan uitwisselingsactiviteiten die betrekking hebben op:

- kunst en cultuur/HAFA en jeugdorkesten;
- jeugd/jongeren waaronder bijvoorbeeld scouting en sport en spel;
- 2e wereldoorlog aangezien in Clervaux een bekend museum is gelegen vanwege de Slag om de Ardennen;
- het thema cittaslow;
- het thema inclusiviteit en burgerparticipatie, Clervaux is actief aan de slag met dit thema waaronder het actief betrekken van burgers bij (culturele) projecten en het actief betrekken van mensen met beperkingen;
- het thema Europese Unie, betekenis vrijheid, democratie en rechtstaat, verbinding met de Euregio;
- toerisme (incl. de Liberation Route Europe).

Het formaliseren van de Jumelage maakt dat we deze samenwerking ook een status geven..

In de afgelopen perioden is de gemeenteraad jaarlijks via de P&C cyclus geïnformeerd over de stand van zaken.

MOTIVERING

In het bestuursakkoord 2022 – 2026 “Goed leven in elke kern” en de meerjaren begroting 2025-2029 onder 5.5 Doelgericht samenwerken, blz. 191 is het volgende opgenomen:

“We zetten daarnaast in op een intensievere en constructieve samenwerking met gemeenten aan de andere kant van de landsgrens. Samen met deze gemeenten worden de uitdagingen op het gebied van milieu als ook de kansen op het gebied van vrijetijdseconomie, cultuur, natuur en landschap nader verkend en verdiept. Initiatieven zoals het Landschapspark grenzeloos Boccagelandschap, het Grenspark Jeker & Maas en de jumelage met Clervaux, worden in het licht van het bovenstaande serieus op hun toegevoegde waarde beoordeeld.”

Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat het formeel aangaan van een jumelage met Clervaux bijdraagt aan een constructieve samenwerking en, gezien vanuit bovenstaande optiek, van toegevoegde waarde kan zijn.

In zijn algemeenheid kan een goede jumelage heel wat voordelen bieden voor een gemeenschap en een gemeente. Door mensen (en organisaties) samen te brengen uit verschillende delen van de Europese Unie, krijgen zij de kans om hun uitdagingen met elkaar te delen, ideeën uit te wisselen en verschillende standpunten te begrijpen over waar een gedeelde interesse, bezorgdheid en behoefte aan samenwerking/kennis over bestaat.

Zoals eerder al aangegeven is Clervaux in zijn uniciteit de meest optimale partner gebleken en daaruit voortvloeiend is dan ook de intentie-overeenkomst gesloten. Vriendschap en verbinding tussen de gemeenschappen van Clervaux en Eijsden-Margraten staan als ‘beeld bij de jumelage’ voorop. Speerpunten voor invulling van dat beeld zijn de onderlinge raakvlakken op het gebied van:

- Oorlog en Vrede, Herdenken en Vieren, Vrijheid en Democratische Rechtstaat (liberation)
- Religie
- Erfgoed
- Natuur en Landschap
- Kunst en cultuur/HAFA
- Toerisme
- Duurzaamheid
- Burgerparticipatie
- Familiebanden

Aanvullend kan worden aangegeven dat de gemeente Clervaux inmiddels ook een gecertificeerde cittaslow, een Naturpakt-, een Klimapakt 2.0- en een Pakt des Zusammenlebens gemeente is alsmede actief is op het gebied van burgerparticipatie.

Clervaux heeft ook de nodige ervaring en kennis over Europese subsidieverwerving. Dit betekent dat ook de thema's cittaslow, duurzaamheid, natuur, inclusiviteit en burgerparticipatie - gezien vanuit de samenwerkingsgedachte - van toegevoegde waarde kunnen zijn voor Eijsden-Margraten. Vanuit historisch oogpunt is zeker ook te benoemen het feit dat Luxemburg tot 1890 deel uitmaakte van het Koninkrijk der Nederlanden (personele unie) hetgeen al van oudsher heeft geleid tot gelijkenissen en uitwisseling van cultuur en gewoonten. In de jaren na WOII vond vanuit onze regio, met name vanuit Noorbeek, migratie plaats naar Luxemburg, Clervaux en omstreken. Deze historie en reeds bestaande familiebanden dragen bij aan de uniciteit van Clervaux als samenwerkingspartner.

RELATIE MET BESTAAND BELEID EN STRATEGISCHE VISIE / INTEGRALITEIT

De jumelage staat genoemd in het Bestuursakkoord 2022-2026 "Goed leven in elke Kern onder 5. Bestuur & Dienstverlening, bladzijde 40 en in de meerjarenbegroting 2025 – 2029 onder 5.5 Doelgericht samenwerken, blz. 96.

PROCES VAN BURGERPARTICIPATIE

Op het formeel aangaan van de jumelage zelf is geen burgerparticipatieproces van toepassing. Een jumelage met samenwerking, (uitwisselings)activiteiten en kennisoverdracht vormt bij uitstek mogelijkheden voor burgerparticipatie. Het is zelfs nadrukkelijk de bedoeling dat een jumelage-agenda wordt vormgegeven met name door middel van burgerinitiatief en participatie. Het dubbele engagement dat nodig is om jumelages succesvol te maken, is van groot belang: dat van de lokale overheid, maar ook dat van de burgers. In enkele woorden: er kan geen jumelage zijn zonder de actieve betrokkenheid van de burgers.

FINANCIËLE ASPECTEN

De meerjarenbegroting voorziet structureel in een budget van € 10.000,- voor jumelage-activiteiten.

UITVOERING EN EVALUATIE

De officiële ondertekening door de beide burgemeesters zal dit jaar plaatsvinden op een daartoe gepast moment dat in overleg met Clervaux nog moeten worden bepaald. Samen met Clervaux zal een jaarlijkse jumelageagenda/programma worden gemaakt. Via de gebruikelijke P&C cyclus zal de gemeenteraad worden geïnformeerd over de stand van zaken c.q. resultaten van de jumelage met Clervaux.

GEVOLGEN VOOR DE NATUUR

Het aangaan van een formele jumelage heeft geen directe gevolgen voor de natuur maar indirect kunnen activiteiten en ontwikkelingen worden gestimuleerd die positief zijn voor de natuur. De gemeente Clervaux is - zoals gezegd - een gecertificeerde 'Naturpakt' gemeente.

Het college van Eijsden-Margraten

De secretaris,

De voorzitter,

Drs. J.M.F. Kool

Mr. A.P. Krijnen

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Dialoogvergadering Samenleving;

BESLUIT

In te stemmen met een formele jumelage met de gemeente Clervaux.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 mei 2025.

De griffier

Mr. M.G.A.J.T. Verbeet

De voorzitter

Mr. A.P. Krijnen